

יציאות השבת פרק ראשון שבת

יה.

עין משפט נר מצוה

קלד א מוי פ"ח מהל' מלך הלקה עו סמנ
לפון ספ:
קלד א מוי פ"ח מהל'
גבט בלנכ ד פ"ו
הלקה עו סמנ שס טור
ש"ע א"ח סימן רנב
שפי"ה ה יומין רמו ספק
פ:

מוסף תוספות

א. אלמא פסיק כ"ש בן
אלעזר דאמר בעירו
במחוז דאסור אף
בקבולת והוא דרין בתוך
התחום, ולא מיבעיא
הבין עצמו דאסור אלא
אף לפסול האבנים ולתקן
הקירות ואפילו רחוק מן
החומה ואפילו בביתו של
עובר כוכבים אסור כיון
דלעורך מחוזה הוא, דהא
במחוזי כה"ג פליגי
ופסיק הלכה כ"ש בן
אלעזר, דאילו לעשות
הבין עצמו אפילו רבנן
מודו דאסור דברשות
ישראל הוא ולא שריו אף
מלוש אלא בביתו של
עובר כוכבים בתוך כלים
לכוסם שבתקנו ביד עובר
כוכבים, תוס' ע"ז פא:
ב. א"ע"פ שהקל בקבולת,
תוס' ע"ז פא: ג. ועודו
כוכבים לבנות בשבת
א"ע"פ שהיו עושים
בקבולת, תוס' ע"ז פא:
ד. א"ע"פ שהלכה כ"ש בן
אלעזר בקבולת מ"מ,
תוס' ע"ז פא: ה. דהא סתם
לן תנא דמתני' כותיה,
והטעם מפרש דאריסא
אריסותיה קא עביד, תוס'
ע"ז פא: ו. אלמא דיר בר
גיבול הוא, וי"ל תוס'
ה"ל"ש, (עי' שפי"א)
ז. ד]בעי למימר דיע כאן
קאמר ר' יוסי ב"ר
יהודה דלא בקמח דבר
גיבול הוא אבל מורסן
דלאו בר גיבול הוא אפי'
ר' יוסי ב"ר יהודה מודה,
ומסיק דתנא בהדיא את
ההגות מורסן ואחד נותן
לתוכו מים האחרון חייב
דבריו רבי, תוס' ה"ל"ש,
ב. אלא א"ע"פ דמורסן
לאו בר גיבול הוא לא
מייחבי' בנות מים, תוס'
ה"ל"ש, ט. ד]אפר. תוס'
ה"ל"ש, י. כמו שהוא ביטש,
תוס' פ"ה ז' ל' לסתום
הדיקיא של תנור שלא
יציא האור, תוס' פ"ה ז'
י. מאי אריא מערב
שבת אפילו, תוס' ה"ל"ש,
ההגות ותחלה
מ"מ, תוס' ה"ל"ש,
ד. ד]א"כ לא אתאי
ב"ש, תוס' ה"ל"ש,
ט. ד]מ"ט אפק רב
יוסף לברייתא מ"ה'
ואוקמה ב"ש, ע"כ,
טו. מלאוקמה כבי"ה
מטעמא גריעת הדשמעת
קול, ד]מלתא חתתא
היה' דלא אשכחן בשום
דוכתא, ספק ה"ל"ש סימן
ג"ג, וי' וביה לא גודו.
וההוה וי"ל וי' וי' וי' וי'
ליה למימר כדקא מרדי'
לי דב"ש אית להו שבות'
כלים, תוס' ה"ל"ש, טו.
משום שבות כלים לאו
גזירה הוא אלא איסורא
דאורייתא, והן סוגיא
מתוקמת כרבה, תוס'
ה"ל"ש, כ. א"י כבי"ה למה
לי טעמא דמשמעת קול,
וכ"ש גמי לא אתאי
מדמפרש לקמן טעמא
דב"ש של מדי דאי עביד
ליה בשבת מחייב חטאת
גזרו בהו משחשיבה, תוס'
ה"ל"ש, (עי' מהש"כ),
כא. כנון רחיים, תוס'
ה"ל"ש, כב. כלי, תוס'
ה"ל"ש, כג. ד]היינו
אנין לתוך תנור וצמר
ליורה, תוס' ה"ל"ש,
כד. בישבת כלים,
אין הלכה כותיה בברייתא
אלא כבי"ה, אלו וזעו הלכות ע"כ סמנ כ', כו. ומדאמר רב הושעיא דביה לית ליה שבת כלים אידחייתא הא דאין נותן מהלכתא, דב"ש היא, כע"כ, כז. ד]מכאן אין רביה דאיקא למימר, תוס' ה"ל"ש,

אבל שבת אסור פירוש שמי יוס זד"א בתלום אכל במחוז רסור
וזעיר אחרת זין בתלום זין במחוז מותר אמר ר"ש בר כהנא זשס
רבי אחא זשצט זכאלנ זוע"ז הלכה כר"ש זן אלעזר" ורבינו
תם נמי" כשצנה את זימו לא סמך לא תשובתו ולא רצה להמיר:
ג ומיהו" צדנה מותר כרש"ג" צדנה רגילות
לעשות זכאריסות ולא זשכירות יוס זכאריסות
אומר לנכרי לתקן מעליה או לקנות אל
יאמר מעשה למחר דא"כ הוי זשכיר יוס
אלה מעשה לשמרתה זס גיבול לו נכרי
כליו ויודע זשכסן זשצט אסור לנזלן
זשצט דלמזר לקמן (קכג). נכרי זשדלקן
נר זשציל ישראל אסור להשמש לזרה
(תוספות ע"ג):

אבל דיו דלאו בר גיבול הוא.
והא דלמזר צבמה ממליקין
לקמן דף כג. זס) כל השמיים יפסי
לדיו איבעיה לכו לנבל אז לעשו' ללו
דוקא גיבול אלא האי גיבול היינו
עירוב זעלמא זס תאמר והא מורסן
דלמזר זפרק בתרא (דף קטז; זס) זס
ללאו בר גיבול הוא' וקאמר הסם ר'
יוסי זרבי יהודה אינו חייב עד שיגבול'
ו"ל דהתם לגבי קמח קאמר דליתו בר
גיבול אלא בר גיבול הוא סוף מדיו'
ולהי זל גמייתא מיניה תפי' אלו
ומכאן קשה על המפרש אהא דלמזר
זצ"נה זפרק המצ"ח (דף ז' ז' זס)
קיטמא שרי היינו זשטומין מים לתוכו
לשוק המנור סביב הואלי ולאו בר
גיבול הוא והכא משמע דלדרכה
דמייד' דלאו בר גיבול הוא חייב טפי
אלה ישי לפרש קיטמא שרי' זצ"ה
מים לשוק המנור סביביו" זקמ"ל דלא
גזרינן שמא יגבל זיי"ט:

ומתראת והולכת כל השבת
כו"ה, זס תאמר הא דלמזר זפרק
זשמוה שרי' (לקמן דף קכ; א) שרי'
קילורין מע"ש ומניח תחת העין זשצט
וא"כ"י זשצט נמי שרי להניח ויש לומר
זלקמן מיידי צלס צריא וליתו מניח
זעין לרפואה אלא תחת העין לתנוג
זליכא למישל זשקיתא סממניס זסכא
מניח זעין לרפואה ולא שריא אלא
מע"כ שצ"א):

אנין של פשתן מאי טעמא שרו.
הא דנקיט אנין טפי מדי
וסמנין וכרשינין" משום דהתם
פשיטא דליכא מעשה כלל אכל זכונין
המנור עושה קת מעשה זשמתמו
ועוד דהאי לא הזכיר טפי מלא גבי
אנין הזכר המנור:
וי"מ מר משום שבת כלים.
זס תאמר למאי דמסיק
מאן תנא זשצת כלים דאורייתא ז"ש
מאי פריך זר יוסף ולימא מר משום

עס השמש עמוד החמה וזרחת: לוי זכ. שהוא קשה לכנס ורץ
ג' ימים ומחמירין על עצמן כ"ש: שטוענין. את הזיתים זקורות
בית הדב ואת הענבים זעירולי הגת שלא היו עוזרין אותו זגלגל כמו
שלנו אלא טוענין אותו זקורות זכדין והני דגת קרי עירוגין שהיו דפין
זעין עשין זעירוגין זשוין שטוענין
אותן זכעוד יוס והמסקה הולך זוז
כל השצת. וזגמרא (דף ע"ט). פריך מאי
שנא דלא פליגי ז"ש זשא ומפרש
משום דאי נמי עביד להו זשצט ליכא
חיוז חטאת דכי אמרי' סמיט זימס
וענבים זכ מללכה זכ' זשצת זשצרה
(לקמן דף קמז): הני מילי זימיס
וענבים שלא ריקסן זכעוד יוס דהוה
ליה מפרק זכר ממשא הגלל זמזוכו
והיא תולדה דש אכל הכא אין נומיין
קורה על גבי זימס עד שטומנין מחלה
זרימיס וכן ענבים דורכין אותו מחלה
זרגל זבלאו קורה נמי זשקה זפיק
ממילא אלא דלא זפיק זפיר כי השתא
ולא דמי לזש: גמ' מאי שנא
זכולוה כו' ל"ג לא הכא אלא לקמן"
זשצנה זשוין שטוענין: מאן שנא
זשימס מים לדיו. ואע"פ שלא גיבול
הדיו וו היא שרייתו והוי לישא דליה
זשכי ומיחייב משום זש דהא זמתינין
ליכא גיבול זאפליגו זש זכעוד יוס
מכלל זשצת חייב חטאת הוא:
האחרון חייב. משום זש שהוא זכ
מלאכה ז: אפר. ללו בר גיבול הוא:
עפר. בר גיבול הוא לייט של זכין
והא טמא. זרתי זמתינין חדה דלפר
ומדא דעפר: מיידי זש הדי' ז' טיניוס.
חדה תניא ר' חייא וחדא תניא רבי
זשעיה וחדא מינייהו תניא לעפר
זלשון אפר: פוסקין. פוסמין. עושין
נגר קטן זשצת המענין לגנה: מוגמר.
לכונה ומיני זשמיס נומיין על זש
זמענין זכגדים זיהא ריקסן נודף:
גפרים. תחת כלי זכס זמתינין זש
זפרחיס וזורות זכטס זמעשן זגפרית
והן זשמטרות זמיכות וקוין זיי"ל ר'
קילור. תחזות שקורין לחייא:
ואספליני רטייה: זכרייס של מים.
וכ"ש זכרייס של די זשל חמור דלדס
זכווה על זשצת זשמתמו: זשעטנו
זכעוד יוס. מפני זשצת זשמתמא את
הקול זאושא מילתא זשצט זאיכא
זלזותא: לכוז זשצת זלניס. דכתיב
לעיל מינה למען יזוח שוך וזמורך
וגו': והשפא דלמזר זים הלל איס
להו זשצת כלים. דהא על כרחין
האי זמתיניא זים הלל מדשרי זשק'
וקמי דרימיס אסור משום זשצת
כלים: מוגמר גפרים אמאי שרו.

תורה אור השלם
1 ובכל אשר אפרתי
אליכם תשמרו וזו
אלהים אחרים לא תכבדו
לא ישמע על פיה:
שמות כ"ג

תוס' הש"ס
יי"ל"ר (ב"בא"ל"ר). לגפר
(לגלוף את המכתב
באמצעות פתיו).
לזרי"א. רטייה לקין.
אימי"א (אי"מ]. חכה.

רבינו הגנאל
אילו זשמינין זכרייתא,
זפרחיס מים לנינה זכ"ש,
והזכות מוגמר תחת כלים,
והזכות גפרית תחת כלים,
כולן זמותרין. וכן קילור על
הפין בני זיאספליני על
הכמה זמותרתא והולכת
זשבת. וזע"ה דקדילי' כבי'
ובי' לית להו שבות'
כלים, זתינת חטיס זכרייתא,
של מים זכ"ש לחטין
זשבת אסור, דלא אמרו
משום זשבת כל אלא רב
יוסף, אבל רבה אמר מפני
זשצת את הקול,
זכרייתא זשבתא.

וה"ה לכל הנך דמתני' הרי המוגמר מונח זערדסקאז" ונמצא כלי
עושה מלאכה: לא קא עביד חכמי שום מעשה. אלא מונח על הארץ
והן בתוכו אכל הרחיים זכעדי מעשה זכ"ש בין דמוחין זכוה היינו
מעשה דליה: מזוודס דקא עבדי מעשה. זשפח זקשר זתופס העוף
וכן יקוש זשפוטיס לחיות לזכודן זכרגלס זכשנוענין זכן קופץ ומתחזר
מאליו ולוכד: זלחי. חכה שקורין איימי"א שהג זכולע ומתדקו
והכלי אינו זז ממקומו: וקוקרי. שושין סלים זיהן אחד רחז זפיהן
השני קלר מלד והדג (ז"א והחיה) נכנס שם זמוצי"א זרשו זכפי הקלר
אין גופו יכול ללאת וכשכא להחזיר רלשו לזפניס רלשי קרומות נכנסין
לו תחת לחיו זששחא לא עביד כלי מיידי: והשפא דלמזר כו' ז"ש היא.
והא דרימיס ז"ש זכ"ש לא שני להו זין היכא דעביד כלי מעשה
זין היכא דלא עביד דהא אסרי זכונין דמתני'. וכיון זכ"ש היא:
מוגמר
היא והיכא דעביד מעשה זכא אכל היכא דלא עביד זכב מעשה כי הנך דמתני' זכב טעמייהו משום גזירה ומלודות דמתני' זלחי וקוקרי:
והשתא דאמר רב אושעיא הא מני ב"ש היא. אומר ר"מ דהלכתא כזכ יוסף דמוקין זכרייתא זכ"ש זכ"ש זכ"ש דהא רב זשעיה קאי כותיה זכ"ש ולפ"ו
ריחים מותרים דלידיה לז"ה שרי אפי' היכא דקעביד מעשה ולא חייס להשמעת קול ולי נראה זכ"ש דרז זשעיה לא מוקין

זכ"ש כ"ה. זטעמא דאין נותין חטיס לתוך רחיים על מים אלא כרי שיתנו זכעוד יוס היינו משום שבת כלים ולא מיתוקמא בברייתא אלא אליבא דב"ש דאילו לבי"ה לית להו שבת כלים, ואין הלכה כותיה בברייתא
אלא כבי"ה, אלו וזעו הלכות ע"כ סמנ כ', כו. ומדאמר רב הושעיא דביה לית ליה שבת כלים אידחייתא הא דאין נותן מהלכתא, דב"ש היא, כע"כ, כז. ד]מכאן אין רביה דאיקא למימר, תוס' ה"ל"ש,